

Õiguskantsler

Arno Tuisk
Tallinna Transpordiamet
tta@tallinnlv.ee

Teie 22.01.2025 nr 1-4/50-1

Meie 28.02.2025 nr 6-1/250226/2501427

Puudega inimese parkimiskaardi väljaandmine

Lugupeetud Arno Tuisk

Tallinna Transpordiameti hinnangul on liikumis- ja nägemispuudega inimese parkimiskaardi taotlemise ja väljastamise menetluskord vastuolus [Eesti Vabariigi põhiseaduse](#) (PS) §-ga 14, mis näeb ette igäihe õiguse korraldusele ja menetlusele ning mille osa on ka õigus heale haldusele. Praegu annavad puudega inimestele parkimiskaarte välja linnad ja vallad. Amet leidis, et kuna inimese puude määrab kindlaks Sotsiaalkindlustusamet, võiks Sotsiaalkindlustusamet väljastada ka puudega inimestele ette nähtud parkimiskaarte. Tallinna Linnavalitsus on Sotsiaalministeeriumile selle ettepaneku teinud kaks korda (09.02.2022 kiri nr 1-12/22/259–1 ja 06.12.2024 kiri nr 1-12/1386–1).

Kui Teie pakutud muudatus lihtsustab puudega inimeste elu ja vähendab parkimiskaardi väljaandmisega seotud kulusid maksumaksjale, on see kahtlemata tervitatav. Paraku ei saa kehtivat korda põhiseaduse alusel vaidlustada pelgalt selle tõttu, et parkimiskaardi andmisega seotud ülesanded on jagatud riigiasutuse ja kohaliku omavalitsuse asutuse vahel.

Riigikogul on menetlusõiguse kujundamisel ja menetluseks sobiva asutuse määramisel ulatuslik otsustuspädevus. Kuna Riigikogu on [liiklusseadusega](#) (LS) kehtestanud, et puudega inimeste juhitavate sõidukite ning neid teenindavate sõidukite parkimist korraldavad linnad ja vallad, siis ei saa järeldada, et puudega inimese parkimiskaardi väljaandmise kord on ilmselgelt meelevaldne ja ebamõistlik ning kahjustab puudega inimeste põhiõigusi (vt ka Riigikohtu [otsus asjas nr 5-20-1](#), p 23). Õeldu ei tähenda aga seda, et parkimiskaardi väljaandmise korda ei oleks vajaduse korral võimalik muuta.

1. Põhiseaduse § 14 kohaselt on õiguste ja vabaduste tagamine seadusandliku, täidesaatva ja kohtuvõimu ning kohalike omavalitsuste kohustus. Riigikohus on leidnud, et PS §-st 14 tuleneb Riigikogu kohustus tagada õigus kohasele menetlusele (vt nt Riigikohtu [otsus asjas nr 3-18-1672](#), p 27).

2. Riigikogu on seadusega kehtestanud, et liikumispuudega ja pimedaga inimese liiklemist, neid teenindavate sõidukite parkimist ning liikumispuudega inimeste juhitavate sõidukite parkimist korraldab kohalik omavalitsus (LS § 166). Kohalik omavalitsus annab välja ka puudega inimesi teenindavate sõidukite parkimiskaarte (LS § 166 lõige 4) ning teeb järelevalvet sõidukite peatumise ja parkimise nõuete täitmise üle (LS § 193 lõige 1). Parkimisjärelevalve võib kohalik omavalitsus halduslepingu alusel üle anda eraõiguslikule juriidilisele isikule (LS § 187 lõige 3).

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

Nii korraldab tasulist parkimist ning parkimisjärelvalvet Tallinnas, Tartus, Pärnus, Jõhvis, Narvas, Sillamäel, Narva-Jõesuus ja Viljandis [AS Ühisteenused](#).

3. Eestis välja antud puudega inimese parkimiskaart kehtib ka teistes Euroopa Liidu liikmesriikides (EL-i nõukogu [soovitus nr 98/376/EC](#) ja [soovitus selle rakendamiseks](#)). Euroopa Parlament ja nõukogu võtsid 23. oktoobril 2024 vastu uue [direktiivi nr 2024/2841](#), mis asendab jõustumisel praegu kehtiva soovitusel. Direktiiv näeb ette, et komisjon võtab rakendusaktid vastu hiljemalt 5. detsembriks 2025 (direktiivi artikli 8 lõige 7), liikmesriigid võtavad vajalikud õigusnormid vastu hiljemalt 5. juuniks 2027 ning direktiivi kohaldatakse alates 5. juunist 2028 (direktiivi artikli 21 lõige 1).

4. Direktiivi kohaselt hakkab kõigis liikmesriikides kehtima ühtne Euroopa puudega inimese kaart ja ühtne Euroopa puudega inimese parkimiskaart (direktiivi artikli 7 lõiked 1 ja 2; artikli 8 lõiked 1 ja 2). Direktiiv näeb veel ette, et mõlemast dokumendist luuakse digiversioon ning et dokumentide kehtivust saab kontrollida ka digitaalselt (direktiivi artikli 9 lõiked 1 ja 2).

5. Direktiivi kohaselt peab liikmesriik määrama ühe või mitu asutust, kes vastutavad puudega inimese parkimiskaardi väljaandmise, pikendamise ja kehtetuks tunnistamise eest (direktiivi artikli 12 lõige 1). Mis asutus (või asutused) see (need) on, seda otsustab iga liikmesriik ise, direktiiv ei sea selle kohta piiranguid. Praeguse teabe kohaselt võib liikmesriikide vastutavad asutused jagada kolme suurde gruppi: vastutus on kas kesksel sotsiaalkaitseasutusel, transpordikorralduse eest vastutaval asutusel ja/või kohalikul omavalitsusel (vt EL-i ametlik veebisait „[EL parkimiskaart puuetega inimestele](#)“). Liikmesriik võib puudega inimese parkimiskaardi eest vastutavat asutust muuta.

6. Enne direktiivi jõustumist tuleb Eestil läbi vaadata kõik puudega inimese parkimiskaarti puudutavad õigusaktid. Muu hulgas tuleks kaaluda, kas peaks muutma ka parkimiskaardi väljaandmise korraldust. Sotsiaalministeerium soovib direktiivi rakendamise asjaolud kõigi osapooltega läbi arutada, et leida parimad lahendused. Aruteludega soovitakse alustada 2025. aasta lõpus. Ministeeriumi selgituse kohaselt kaasatakse aruteludesse ka linnade ja valdade esindajad.

Täna Teid kirja eest.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise